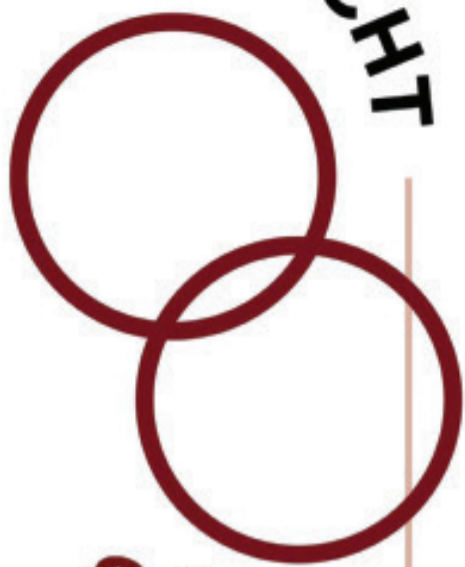

HOE RECHT IS RECHT

ARTIKEL 4. HET NAMENRECHT

DWT OKTOBER 2021

Beste lezers,

De Stichting Ilse Henar-Hewitt verstrekt juridische bijstand, in het bijzonder aan vrouwen. Dagelijks krijgen wij te maken met onderwerpen die in het gehele land spelen en waarvan blijkt dat veel mensen hun rechten niet kennen. Daarom brengen wij u deze rubriek 'Hoe recht is recht'. Elke maand zullen wij in deze rubriek een onderwerp bespreken waarover veel vragen worden gesteld door onze cliënten.

Vandaag in de rubriek 'Hoe recht is recht' behandelen we 'het namenrecht.' Wat betekent het om een naam te hebben, wat is het belang van een naam en de registratie hiervan en wat als je een andere naam wilt hebben?

Wat betekent het hebben van een naam voor de persoon als individu?

De verkrijging van een naam maakt een persoon uniek en herkenbaar. Het duidt de persoon aan en geeft dus een identiteit aan de persoon. Een naam bestaat uit een voornaam of –namen en een achternaam, ook wel familie- of geslachtsnaam genoemd.

De voornaam identificeert de persoon als individu en de familienaam identificeert de persoon als lid van de familie.

Het hebben van een naam betekent dus het hebben van identiteit; het geheel aan kenmerken dat een persoon uniek en herkenbaar maakt.

Door aangifte te doen van een geboren persoon/kind wordt de identiteit officieel geregistreerd in de registers van de staat. De geboorteakte is het schriftelijk bewijs van wie je bent, je identiteitspapier, en het bewijs dat je in een bepaalde staat bent geboren.

Wat is de waarde van het hebben van een naam en de registratie daarvan?

Volgens het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) heeft elk kind vanaf de geboorte het recht op een naam, het recht een nationaliteit te verwerven en, voor zover mogelijk, het recht zijn of haar ouders te kennen en door hen te worden verzorgd en moet daarom onmiddellijk na de geboorte worden ingeschreven. De staten die partij zijn van dit verdrag moeten deze rechten waarborgen en tot uitvoering brengen, in overeenstemming met hun nationale wetgeving. Suriname is partij bij dit verdrag en daarmee verplicht dit recht uit te voeren.

Welke nationaliteit kinderen krijgen, hangt af van de wetten van het land van de ouders én de wetten van het land waar het kind geboren wordt. Het hebben van een nationaliteit is een belangrijk recht, omdat je 'staatloos' bent wanneer je geen nationaliteit hebt.

Als lid van een staat is de overheid verplicht om jou als burger te aanvaarden, je rechten toe te kennen en je rechten te beschermen, je toegang te geven tot sociale voorzieningen, zoals gezondheidszorg, onderwijs en tot het rechtssysteem. Ook moet de overheid ervoor zorgen dat zijn burgers hun stem kunnen uitbrengen, een bankrekening kunnen openen en er moet aan hen een paspoort verstrekt worden zodat zij het land kunnen verlaten. Daarom is registratie zo belangrijk!

Wat is het belang van de toekenning van een naam en wat kan gebeuren als geen naam wordt toegekend/aangifte wordt gedaan van de geboorte?

Het hebben van een nationaliteit is een belangrijk recht, omdat - als je 'staatloos' bent - geen enkele staat of overheid in feite verplicht is om jou als burger te aanvaarden of om je rechten te beschermen. Als de geboorte van een kind niet is geregistreerd, is zij niet bekend bij de overheid en heeft zij geen documenten om te bewijzen wie ze is. Zonder geregistreeerde identiteit staat zij in geen enkel overheidsregister waardoor zij officieel eigenlijk niet bestaat. Zonder geboortebewijs kunnen kinderen vaak niet naar school, naar de dokter of naar het ziekenhuis. Of hun ouders moeten veel meer betalen voor medische zorg en medicijnen. De volwassene zonder geboortebewijs kan geen aanspraak maken op sociale voorzieningen en heeft bijvoorbeeld niet de documenten die nodig zijn voor toelating op een openbare school of opleiding. Bij het overlijden van een niet geregistreeerde persoon, kan het erfrecht niet in werking treden. Immers, de persoon is niet geregistreeerd als familielid.

Het kan voorkomen dat er geen aangifte is gedaan van de geboorte van een kind, waardoor het kind, -of als het inmiddels volwassen is, de persoon in kwestie, niet over een geboorteakte beschikt. Op grond van de wet kan een belanghebbende op het hoofdkantoor van het Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB) op de afdeling Aanvullingen en Verbeteringen het verzoek doen aan de rechter tot aanvulling van de registers van geboorte.

Wat als je een andere naam wil hebben? Wat zijn de mogelijkheden voor het wijzigen van een naam?

De naam die als kind wordt verkregen bij de geboorte, wordt, met inachtneming van wettelijke bepalingen, gekozen door de ouder of de ouders. Dat geldt voor zowel de voor- als de achternaam. In sommige gevallen kan een volwassene zich niet, of niet meer, identificeren met zijn/haar verkregen naam/namen. Bijvoorbeeld bij het dragen van de achternaam van de vader, maar waarbij geen contact en/of emotionele verbinding is tussen vader en kind. Wat zijn de rechten van dit kind ten aanzien van het veranderen van de verkregen naam?

De Surinaamse wet, het Surinaams Burgerlijk Wetboek, maakt het mogelijk om onder bepaalde voorwaarden en voorschriften een verzoek te richten aan de kantonrechter voor

het verlenen van toestemming om de voornaam te wijzigen.

Voor de wijziging van de familienaam is presidentiële toestemming nodig. Regels betreffende de gronden waarop de wijziging van de familienaam kan worden verleend, de wijze van indiening en behandeling van de verzoeken zijn uitgewerkt in een presidentieel besluit.

Schrijf- en spelfouten in de naam kunnen op verzoek door de ambtenaar van de Burgerlijke Stand gewijzigd worden.

Suma na yu?

Mocht u vragen hebben over dit artikel of zoekt u hulp aangaande dit onderwerp of andere onderwerpen, dan bent u bij ons welkom. Ons kantoor is gevestigd aan de Verlengde Gemenelandsweg 132b. U kunt ons telefonisch bereiken op 8583419/433041 of mailen naar stgijsehenarhewitt@yahoo.com voor een afspraak.

Mw. Melissa Komproe. Onder redactie van prof.mr.dr. M.A. Veira, hoogleraar Privaatrecht met het accent op het Erfrecht verbonden aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname.

Stichting Ilse Henar-Hewitt

www.ilsehenar-vrouwenrechten.sr

Telefoonnummer (+597) 433041

Mobielfnummer (+597) 8583419

Verlengde Gemenelandsweg 132b PARAMARIBO